

Suomen Biologian Seura Vanamo ry.

Hallitus

Puheenjohtaja Prof. Jouko Rikkinen, bio- ja ympäristötieteiden laitos, kasvibiologia, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 7793; telekopio (09) 1915 7788; jouko.rikkinen@helsinki.fi

Varapuheenjohtaja Dos. Leena Lindström, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 35 (Survontie 9), 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO; ☎ (014) 260 4197; telekopio (014) 260 2321; leena.m.lindstrom@jyu.fi

Sihteeri LuK Sari Siipola, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 050 336 4292; sari.siipola@helsinki.fi

Rahastonhoitaja FT Kirsi Kostamo, Suomen ympäristökeskus, PL 140 (Mechelininkatu 34 a), 00251 HELSINKI; ☎ 040 727 2797; kirsi.kostamo@ymparisto.fi

Kirjastonhoitaja Intendentti Mikko Piirainen, kasvimuseo, PL 7 (Unioninkatu 44), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1912 4438; telekopio (09) 1912 4456; mikko.piirainen@helsinki.fi

Lisäjäsenet

Intendentti Leo Junikka, kasvitieteellinen puutarha, PL 44 (Jyrängöntie 2), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 0055; telekopio (09) 1915 0033; leo.junikka@helsinki.fi

Dos. Elina Leskinen, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 56 (Viikinkaari 9), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 7847; elina.leskinen@helsinki.fi

FM Maria Pietiläinen, soveltavan biologian laitos, PL 27 (Latokartanonkaari 5), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 050 530 0228; maria.pietilainen@helsinki.fi

Maria Tuomi, Tilanhoitajankaari 6 A 7, 00790 HELSINKI; ☎ 050 557 8497; maria.tuomi@helsinki.fi

Vanamon yhdyshenkilöt

Joensuu Dos. Jukka Vuorinen, Joensuun yliopisto, biologian laitos, PL 111, 80101 JOENSUU; ☎ (013) 251 3584; jukka.vuorinen@joensuu.fi

Jyväskylä Prof. Markku Kuitunen, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 35 (Survontie 9), 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO; ☎ (014) 260 2301; markku.kuitunen@jyu.fi

Kuopio Yliassistentti Paula Henttonen, Kuopion yliopisto, biotieteiden laitos, PL 1627, 70211 KUOPIO; ☎ (017) 163 149; paula.henttonen@uku.fi

Lahti Yliassistentti Anne Ojala, Helsingin yliopisto, ympäristöekologian laitos, Niemenkatu 73, 15140 LAHTI; ☎ (03) 8922 0320; anne.ojala@helsinki.fi

Oulu Dos. Annamari Markkola, biologian laitos, PL 3000, 90014 OULUN YLIOPISTO; ☎ (08) 553 1511; annamari.markkola@oulu.fi

Turku Dos. Timo Vuorisalo, biologian laitos, 20014 TURUN YLIOPISTO; ☎ (02) 333 5792; timovuo@utu.fi

Jäsenyys ja jäsenmaksu

Jäseneksi voi hakeutua maksamalla jäsenmaksun ja ottamalla yhteyttä seuran sihteerin tai yhdyshenkilöön. Vuonna 2009 on Luonnon Tutkijan tilausliikkeen sisältävä jäsenmaksu 26 euroa ja puolisojäsenmaksu 6 euroa. Maksut suoritetaan Luonnon Tutkijan tilille Sampo 800011-70250.

Charles Darwinin juhluvuosi meillä ja maailmalla

Vietämme parhaillaan evoluutioteorian isän Charles Darwinin kaksinkertaista juhluvuotta. Helmikuussa tuli kuluneeksi 200 vuotta hänen syntymästään, ja marraskuussa juhlietaan hänen vallankumouksellisen teorian perustan luoneen kirjan, *Lajien synnyn*, ilmestymisen 150-vuotispäivää.

Merkkivuoden kunniaksi meillä ja maailmalla järjestetään yhteensä kymmeniä, kenties satoja tilaisuuksia ja näyttelyitä sekä julkaistaan lukematon määrä kirjoja ja artikkeleita. Vuoden merkittävin tapahtuma Suomessa tässä suhteessa on jo takanapäin. Tieteellisten seurain valtuuskunta yhdessä muiden toimijoiden kanssa järjesti tammikuussa Helsingissä viisipäiväiset Tieteen päivät. Päivien teemana oli evoluutio. Aihetta käsiteltiin laajasti aina tähtijärjestelmien kehityksestä kulttuurien ja uskontojen evoluutioon. Kansainvälisesti merkittävin tapahtuma on epäilemättä Darwinin opiskelukaupungissa Cambridgesissä Englannissa heinäkuussa pidettävä, viikon kestävä Darwin-festivaali.

Evoluutioteoriaa koskevien kirjojen buumi alkoi meilläkin varaslähdöllä jo viime vuoden puolella, jolloin ilmestyi mm. Darwinin *Beaglen matka* Pertti Rannan suomennoksena. Tässä suhteessa tärkeimmän kirjan ilmestyminen on kuitenkin vielä edessäpäin. Nykyisen evoluutiopsykologian perusteoksena pidettävä Darwinin itsensä vuonna 1872 julkaiseman *Tunteiden ilmeneminen ihmisissä ja eläimissä* -nimisen kirjan suomennos ilmestyy Anto Leikolan käännöksenä huhtikuussa. Merkille pantava on myös niin ikään Pertti Rannan tekemä *Lajien synnyn* uusi suomennos, jonka on luvattu ilmestyvän toukokuussa. Aikaisempi, vuodelta 1917 peräisin oleva A. R. Koskimiehen suomennos on ilmestynyt jo neljänä painoksena, viimeksi vuonna 2000.

Vanamo-seuralla on ollut merkittävä osuus evoluutioteorian tunnetuksi tekemisessä maassamme. Tämä toiminta jatkuu nyt teorian juhluvuotena siten, että lehtemme tässä vuosikerrassa tulee ilmestymään useita evoluutiota koskevia kirjoituksia.

Molekyyligenetiikka on mullistanut koko evoluutiotutkimuksen. Erityisesti tämä näkyy siinä, että nykyisin voimme yhdistää lajinkehitystä ja yksilönkehitystä koskevat teoriat uudessa evo-devo-tutkimuksessa (evo = *evolution*, devo = *development*). Tähän biologian uuteen haaraan voi perehtyä lukemalla yhdysvaltalaisen Sean B. Carrollin suomennetut teokset *Loputtoman kauniit muodot* vuodelta 2007 ja *Kelpoisimman valmistus* vuodelta 2008. Molemmat ovat Kimmo Pietiläisen suomeksi kääntämiä. Lajien evoluutiohistoria on ikään kuin kirjoitettu niiden geenien DNA:han. DNA-tutkimus on tuonut ratkaisevaa lisävalaistusta omankin lajimme kehitykseen. On suorastaan sensaatio-maista, että lähimmän sukulaislajimme, sukupuuttoon kuolleen neandertalinihmisen koko perimä on selvitetty. Sen luonnos julkistettiin Chicagossa Darwinin syntymäpäivänä 12. helmikuuta 2009 Yhdysvaltain tieteidenedistämisseuran vuosittain toistuvalla tiedeviikolla. Oman lajimme perimän yksityiskohtainen kemiallinen rakenne on tunnettu luonnoksena vuodesta 2001 ja kokonaan vuodesta 2004 alkaen.

Viime vuosina olemme saaneet taistella tieteksi naamioitua evoluutioteoriaan kohdistunutta hyökkäystä vastaan. Tämä ns. älykkään suunnittelijan väittäminen on lähtöisin Yhdysvalloista, missä se sai jalansijaa silloisen taantumuksellisen presidentin ollessa vallassa. Nykyinen presidentti Barack Obama osoitti jo virkaanastujaispuheessaan myötämie-lisyyttä tieteitä kohtaan. Evoluutiota vastaan kohdistuva asiaton hyökkäily siis laantunee, mutta Charles Darwinin juhluvuosi velvoittaa meitä biologeja silti terävöittämään ajatteluumme ja ilmaisuumme.

Petter Portin